

DOPISI.

Bear Creek, Mont. — V Prosveti št. 160 sem čital dopis s podpisom G. G., v katerem dopisnik piše, da strokovne organizacije varujejo vse interese. Nadalje piše, da so vse delavske strokovne organizacije pod kontrolo velepodjetnikov.

Vsed tega vprašam tega dopisnika sledeče:

I) Zakaj se vršijo v Zapadni Virginiji zadnji časi takih bojev? — Odgovor: Ker nečijo premovalniški magnati priznati organiziranega delavstva oziroma premogarske organizacije "United Mine Workers of America."

II) Zakaj so v Michiganu in Minesoti pred leti tako dolgo štrajkali? — Odgovor: Ker baroni železnih in bakrenih rudnikov niso hoteli pripoznati delavske strokovne organizacije.

III) Zakaj so v Butte, Mont., operaterji razbili delavsko strokovno organizacijo? — Raditega, da obratujejo svoje rudnike z neorganiziranimi delavci in da delajo z njimi, kot se jim poljubi, ter jim odtrgavajo od njih zaslužka kadar hočejo in kakor se jim poljubi.

IV) Zakaj so v Idaho pred par leti delavci stavkali? — Odgovor: Za delavsko strokovno organizacijo, katero so pa baroni tamonjskih rudnikov odklonili ter jo ne bodo še tako hitro pripoznali in največ raditega, ker so delavci nesolidarni in za ta greh morajo danes delati za nižjo mezdno kot pa organizirani delavci, med katerimi si tudi ti dopisnik.

Ako boš prečital gornje vrstice, vem da si boš drugače tolmačil delavske strokovne organizacije in ne boš več trdil, da so le velepodjetnikom v korist. Ako bi bili velepodjetnikom v korist, se jih ne ball tako kot hudič križa. — Spominjam se ljudskega masakra! — Strokovno organizirani delavci.

Inozemstvo.

PRED REVOLUCIJO V ITALIJI.

Manifest italijanske socialistične stranke na delavstvo.

Trst, 1. julija. (Izvir. por.) Ker je zadobilo revolucionarno gibanje v Romanijski kraljevini prevrata, je socialistična stranka v zadnjih dneh izdala veleposredniški manifest na proletarijat Italije, v katerem izraža solidarnost z revolucionarnim delavstvom in vojaštvom v Anconi.

"Socialistična stranka, konfederacija, vsa proletarijat Italije pozdravlja upor v Anconi. Socialistična parlamentarna skupina se je odločno borila v parlamentu. Z ozirom na revolucijo, na nastop, socialistične stranke in delovanje parlamentarne skupine je vlada izjavila, da ne pošlje nobenih čet v Albanijo. To je prav znamenita zmaga: zmaga ulice in stranke!!! A to ne zadostuje. Besedam meščanske vlade — sedaj Giolittijeva — ne smemo skrbeti. Izjave niso v nobenem oziru zadostne. Pomagajmo in vzdigu-jemo klice: "Proč iz Valone!"

Pozivljamo proletare v vojašnicah, delavnicah in na poljih, da so čuječi in da pazijo da nikdo ne odpotuje. Vojske pozivljamo na proletarske akcije, da so pripravljene k revoluciji, če vlada ne drži besede in nadaljuje svojo vojasko ekspedicijo. Proletarijat boje na njih strani, pripravljen za vsak slučaj. Ne dotikajte se vojakov in proletarev v Anconi! Bodite pripravljeni za vsak slučaj! Sedite si bratsko v roke! Apel dalje omenja, da se bodo delavstvo in vojaštvo držalo lastnega Giolittijevega gesla, izgovorjenega pred leti o priliki govora v Droneru: "Rajše kot novo vojno — revolucijo!" Pripravljeni bodite na povelje, ki jo bomo vedeli o pravem času izdati.

Apel končuje z besedami: "Predno se prične nove vojne sploh, bomo proti vsaki vojni, čim nam zagrozi nova vojna, je Vaša dolžnost, proletari in vojski, edino ta: revolucija."

Pomen bojkota proti Madžarski je zgodovinski. Gre tu za boj kot mednarodnega proletarijata, nov način boja proti tlačenju delavskega razreda. Bojkot v jarku luči pokazuje moč mednarodnega proletarijata in prifa, da

obstojajo v svetu tesne medsebojne vezi, da posamezni državi, ki je odrezana od ostalega sveta, danes ni mogoče več prav živeti. Bojkot, kot tudi vsa misel ne-kake mednarodne države nad posamezno državo, idejo Zveze narodov. Doslej so bili v navadi le bojkoti v vojaškem smislu; tudi blokada v zadnji vojni je bila bojkot, toda vse take in enake bojkote so doslej izvajale le močne države proti slabim v svrhu podjarmljenja. Sedanji proletarski bojkot nasprotno pa štiti slabotne pred močnimi, delavstvo pred reakcijo. V takem bojkotu se zreali mednarodna moč in volja, mednarodni zakon. Bojkot je le najbolj humano prailno sredstvo, ker se uničuje ljudi in ne ruši, temveč spravi nasprotnika le v zasilni kot, koder se mora udati mednarodni volji. Če je v vojni vsled blokade poginilo milijone ljudi, je to le krivda kapitalistov in imperijalistov blokiranja držav, ki so hoteli z glavno akcijo zid in na ta način škodovali ne morda sebi, temveč proletarskemu ljudstvu. Sedanji bojkot strokovnih organizacij proti Madžarski znači nov način boja mednarodnega proletarijata, velikanjsko silo, ki oznanja novo zgodovinsko dobo.

Kako je v resnici danes v Rusiji? — Evo, to je vprašanje, ki ga vedno in vedno ponavljajo gotove besede in gotovi listi, ki najzanesljivejšim poročilom nečijo verjeti, ker ne marajo verjeti, ker jih resnica boje v oči.

Dobro, danes prinašamo besede dr. Šmerala, češkega poslanca, ki je bil v dni v Rusiji in se je vrnil v Prago. Šmerala pravi med drugim: "V Rusiji sem imel prost vstop, kamorkoli sem le krenil. Bil sem povsod, videl in opazoval sem reči, kakor so v resnici. Govorim iz lastne izkušnje. Moja opazovanja so bila čisto nepričakovana. Da proučim upravni mehanizem sovjetskega vladnega sistema, dal sem se tudi aretirati. Nisem fantazist, temveč pozitiven človek. Proč sem Rusijo v vseh pogledih. Moja opazovanja, ki jih bom v kratkem objavil, bosta lahko tudi kontrolirala dva češka učenjaka, Ivan Albracht in Emil Vajtauer, ki se še danes mudita v Rusiji. In na podlagi tega lahko rečem enostavno: Zdi se mi, da sem bil v listu novem, čisto drugem svetu; jaz sem se vrnil iz Rusije kot povsem spremenjen človek."

Ruski ujetniki zapuščajo Francijo.

Pariz. — Francija je pričela pošiljati ruske boljševike v njihovo domovino. Dne 20. julija je odpotovalo iz Marselja v Odeso 4.000 mož, ki so se leta 1916 bojevali proti Nemcem na zapadni fronti, pozneje pa so rebelirali, ko je zmaga boljševiška revolucija v Rusiji, na kar jih je Francija internirala v severni Afriki. Ti možje so del ruske vojske ekspedicije, katero je poslal bivši ruski car iz Arhangelska na zapadno fronto, da pomaga zaveznikom. Bilo jih je okrog 50.000, toda boleznimi in žikane Francozov, ko so se uprili, so jih mnogo pomorile.

Med interniranci, ki so se vrnili v Rusijo, je tudi lajtnant Mihael Bazić, intelektualce starega ruskega režima, katerega pa Francija smatra kot najbolj nevarnega boljševika. Dve leti je bil zaprt na otoku Croix. Sprva je bil odlikovan z mnogimi francoskimi

redi za hrabrostne čine na fronti in francosko časopisje ga je slavilo kot velikega junaka. Ko je pa po revoluciji v Rusiji naznanil francoskim generalom, da se ne več bojeval in da hoče iti v Rusijo, je bil naenkrat največji prekučih in zločincev.

Za osvoboditev teh jetnikov se

vrnila dolgotrajna indirektna pogajanja med Parizom in Moskvo. Francoski socialisti so ves čas pritiskali v parlamentu, da se morajo Rusi poslati domov. Sovjetska Rusija je izjavila, da ne izpusti francoskih ujetnikov toliko časa, dokler ne bodo Rusi v Franciji poslani domov.

PRILIKA ZA TRGOVINO

Staro ustanovljena grocerijska trgovina in mesnica se proda po ZELO NIZKI ceni. Ta trgovina prinaša \$60.000,00 prometa. Lastnik gre upokoj. Ugodna prilika za SLOVENCA. Poleg vsega tega je izvrstno stanovanje. Za natančne podatke o ceni in druga pojasnila pišite ali pa se osebno izglasite pri:

W. S. MASON, La Salle, Ill.

Premislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljatev v stari kraj ali pa za vožnjo listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavi v denarnem prometu nepričakovane zaprke starim izkušenim in premošnim trdkarjem; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatev se zdaj časi po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

Zahvalno pismo iz stare domovine.

Od naših POTNIKOV, kateri so potovali staro domovino po posredovanju bankirja v HENRY C. ZARO.

Cenjeni gospod Zaro!

Sedaj, ko smo srečno prišli domov, smatramo si za našo dolžnost, da vam pišemo iz svobodne Jugoslavije. Potovali smo lepo, hitro in dobro; povsod smo bili lepo sprejeti in pričakovani; naši kovčki so se vozili z nami, ravno tako, kakor ste vi to preakrbeli in nam obljubili; denar smo v Ljubljani po Vašem čeku v redu sprejeli in sicer ne da bi bilo treba plačati kake posebne pristojbine in ne da bi imeli kake posebne naprtilke, ko nam je bil denar izplačan po Prvi Hrvatski Štedionici, na katero so se Vaši čeki glasili. Dobili smo prave naše jugoslovanske kolekovane krone, kakor ste nam vi pred odhodom povedali; nadalje vam moramo tudi nasnaniti, da so naši sorodniki, katerim smo po Vašem posredovanju pošiljali denar, slednjega v popolnem redu in pravočasno sprejeli.

Zato se mi vam in upravitelju Vašega Jugoslovanskega bančnega oddelka Aleksandru Petroviču najprišneje zahvaljujemo glede Vašega dobrega, brzega in poštenega odzivanja na v stari kraj. O Vašem poštenem in vestnem delovanju smo tako tukaj, kakor tudi še ko smo bili v Ameriki, mnogo slišali in sedaj smo se popolnoma uverili, da je temu v resnici tako.

Vse pogodbe in pooblastila, katere nam je Vaš upravitelj Aleksander Petrovič, ki je starokrajski odvetnik, napravil, so tukaj naša aodiška sprejela, tako da je vse v redu in da naši sorodniki niso imeli glede tega nobene naprtilke. Z eno besedo, vse je bilo natančno tako, kakor ste vi nam pisali, še predno smo se podali na pot.

Ker smo po Vašem posredovanju tako udobno potovali in tako hitro prišli do našega končnega cilja in sicer to vaje le radi Vašega vestnega posredovanja, Vas vsem našim rojakom najtopleje priporočamo in jim svetujemo, da potujejo le s posredovanjem, kakor tudi pakete in da le potom Vaše posredovalnice izdelujejo pogodbe, prokne, pooblastila, prenose, testamente in vse drugo, ako žele, da bodo imeli vse v najboljšem redu, oziroma tako, kakor je bilo nam postreženo.

Tako toraj naši Jugoslovanski rojaki govorijo in pišejo o bankirju Zaru in radi tega ne ščite drugod temveč kadar aklenete, da hodete potovali v stari kraj, potem pišite Vašemu Jugoslovanskemu državno-pooblaščenemu bančnemu zavodu

S srčnim pozdravom

Joka Žagar.	Josip Domovič.	Stefan Ivokovič.
Antonija Bulgoj.	Lovren Studen.	Franjo Gelič.
Stefan Stojanov.	Josip Sepekov.	Nik. Zlovič.
Jurij Markovič.	Jurij Kranjčič.	Jos. Rajkov.
Peter Habanec.	Josip Prindelič.	France Surina.
Fran. Dobovž.	Stefan Gutman.	Milan Zakič.
Nikolaj Skančević.	Marija Tomašević.	Tom. Zavišin.
Mich. Persekovič.	Marija Prakovič.	Janek Godec.
Luka Graničič.	Joka Snegal.	Stefan Kalj.
Ivan Vojko.	Stefan Kocanja.	Josip Posavec.
Josip Galič.	Mila Saramič.	

HENRY C. ZARO

39 Cooper Square, Third Ave. cor. 6th Str.

NEW YORK CITY

Tel. Orchard 7007.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

Ustanovljena 2. aprila 1904.

Izhaja 17. junija 1907 v druzbi Illinois.

GLAVNI STAN: 2857-69 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODBOR.
Predsednik: Vincenc Cuhar, podpredsednik: Anton Hrust, Box 140, Canonsburg, Pa., sodni gl. tajnik: Mark Turk, tajnik boljševskega oddelka: Paul Burger, sodni gl. blagajnik: Frank S. Turscher, upravitelj glavnih filij: Gleda.

POROČNI ODBOR.
John Underwood, predsednik, 408 Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenikar, Box 276, Barberton, Ohio, Jos. Radich, Box 422, Southon, Pa., Frank Samrah, 6800 Proctor Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODBOR.
OSREDNJE OKROŽJE: Paul Burger, predsednik, 2857-69 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZRODNO OKROŽJE: Rudolf Pleterski, Box 422, Bridgeville, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Green, Kans., so izgovoril. Leo Kuber, Box 246, Gilbert, Ill., so odgovoril.

Nadzorni odbor.
Matt Petrovič, predsednik, 19317 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio, Jakob Ambrožič, 418 Pierce St., Evelyth, Minn., Jos. Kaban, 1007 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.
Vincenc Cuhar, John Underwood in Matt Petrovič.

Združitevni odbor.
PREDSEDNIK: Frank Albi, 5126 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trilic, Box 181, Lawrence, Pa. Josko Gryn, 242 Englewood, Detroit, Mich. Jos. Štuh, 1101 E. 22. St., Cleveland, Ohio. Mary Uderic, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Korn, 6988 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. ODOVODNI UREDNIK "PROSVETA": Joka Zverstali.

POZOR! — Korrespondenca s gl. uredništvi, ki deluje v glavnem uradu, se vrši izključno s N. F. J., 2857-69 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE KADRE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVI: Bolniške uprave S. N. F. J., 2857-69 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATEV IN STAVBI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vseh so naslovi: Tajništvo S. N. F. J., 2857-69 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE KADRE V ZVEZI S BLAGAJNIŠKIMI POSLI so pošiljati na naslovi: Blagajništvo S. N. F. J., 2857-69 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pismo glede posredovanja v gl. izvrševalnem odboru so naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, glavar starih je sporni.

Vsi prišli na gl. parvali sdelki so naj pošiljajo na naslovi: John Underwood, 608 Hay Street, Springfield, Ill.

Vse pismo proti uredništvu glavnih so naj pošiljajo na naslovi: Predsedništvo S. N. F. J., 2857-69 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi sdelki in drugi splošni poslovanji, navedeni in splošni vse, kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslovi "Prosveta", 2857-69 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

BANKA EMIL KISS

ustanovljena 1898 — državno nadzorovana

pošilja denar hitro, zanesljivo in pod jamstvom na vse kraje po najnižji dnevni kurzi ceni in je ona prvih bank, ki je doslej izplačala vseh Vaših pošiljatev v stari domovini. — Imda bančna nakazila (drafts) in pošilje hranilne vloge na vse zanesljive denarne zavode v domovini.

Sprejema hranilne vloge, plačuje 4% obresti ter izplačuje vloge brez odpovedi.

Kupuje, prodaja in menja denar po najnižji dnevni borzni ceni.

Izvršuje točno, vestno in najceneje vse pravne in notarske zadeve.

Prodaja "Bifikarte" za vse parobrodne družbe po lastnih cenah in vam samore urediti vse potrebno, da dobite svojce iz stare domovine v Ameriko.

Kdor želi potovali v stari kraj, stori najbolje, da si TAKOJ zara prostora, ker s tem si prihrani nepotrebnega šakanja in stroškov. Za sedaj namorete dobiti prostora na sledečih ladjah:

1. NEW YORK—DUBROVNIK—TRIEST:	
"REGINA D' ITALIA" 17. julija	85.00
"CRETIC" 21. julija	85.00
"PRESIDENT WILSON" 27. julija	130.00
"GIUSEPPE VERDI" 27. julija	85.00
"ITALIA" 31. julija	105.00
"PATRIA" 7. avgusta	85.00
"OLGA D' AMBIZZI" 12. avgusta	125.00
"ARGENTINA" 12. avgusta	125.00
"ROMA" 21. avgusta	85.00
"PROVIDENCE" 1. septembra	85.00
"PRESIDENT WILSON" 14. septembra	130.00
"SELVIDERE" 21. septembra	125.00
2. NEW YORK—HAVRE:	
"ROCHAMBEAU" 17. julija	975.00
"LAFAYETTE" 30. julija	75.00
"LA SAVOIE" 6. avgusta	75.00
"LA TOURNAIN" 14. avgusta	75.00
"ROCHAMBEAU" 21. avgusta	75.00
"LAFAYETTE" 21. avgusta	75.00
"LA SAVOIE" 4. septembra	75.00

Pri navedenih cenah je držiati devizni vstop.

EMIL KISS

133 Second Ave., vogel 8. St.

NEW YORK, N. Y.

Najceneje in najhitreje

pošiljanje denarja v stari kraj, se obavlja potom čeka (draft).

VSE KAR JE POTREBNO JE TO:

Mi vam pošiljamo ček in vi ga sami pošiljate naslovljen, in on pa kadar ta ček dobi, gre zvestavo do najbližnje hranilnice, banke in tam dobi denar za ček.

Čeke izdajamo na vse večje banke v Jugoslaviji. Pošiljamo denar tudi potom in brezotvora. Naša cena je vedno najnižja.

Pošiljamo denar tudi v domovino na vloge v hranilnice zia vse za vse hranilnice v Jugoslaviji, ter dobimo za vse slično knjižnice v kratkem času.

Prodajamo parobrodne listke za vse proge. Našim potnikom preskrbimo vse potrebne listine brezplačno. Vam preskrbimo sorodnike iz starega kraja v Ameriko, ter opravljamo vse notarske posle kot: uradne spise, pooblastila, pogodbe, i. t. d.

Pridite osebno, ali po nam pišete za poštano.

NEMETH STATE BANK

JOHN MEMETH, president.

10 E. 22nd St. New York, N. Y.

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

Pišite po novi oznaki

Velika salona na in slatnice

Wm. Sitter Co.

5805 St. Clair Av.

Cleveland, Ohio

Vojno, revolucija, stavke! Ni je daleč, v kateri ne bi danes vrel. "Prosveta" prinaša zanimive vesti vsak dan. Ali ste naročili naš dnevnik "Prosveta"?

NOV. 1934
MITCHELL
2 predajna prostora
2328 Michigan av. — 2334 Michigan av.
Chicago, Ill.